

AMIRŐL SZÓ VAN...

Több, mint arany

A most véget ért londoni olimpia nekünk magyaroknak emlékezetes marad nem csak a kiváló eredmények miatt. Aranyérmeseink nem csak sportteljesítményükkel jutottak a csúcsra, de emberként is igazi példaképek. Szilágyi Áron kardvívó férfias küzdelemben, döntőbeli ellenfele egészségét is fontosnak tartva győzött. Amikor az ellenfél, az olasz Occhiuzzi könnyebb lábsérülést szenvedett, Áron azonnal a segítségére sietett. Gyurta Dániel úszóbajnok, győzelme után adott interjújában azt mondta, hogy azon a 200 méteren tizenötmillió magyar buzdítását érezte, ami nagy erőt adott neki. Ő minden magyarral úszott, és a lelke határait nem zárta le a mostani határoknál. A bajnok azt is elárulta, hogy az utolsó métereken, ahol szinte rátapadt az angol ellenfele, ő az édesanyjára, a családjára gondolt, ezzel is megsokszorozva erejét. Berki Krisztián szertornász önfeledt

tapssal jutalmazta fő riválisa, az angol Louis Smith gyakorlatait, majd amikor megkérdezték tőle, miként volt képes erre, hogyhogy nem az járt a fejében, mikor inog már meg a legfőbb ellenfél, ő példásan sportszerű választ adott: "Amíg ki nem írták a pontokat, azt hittem, ő fog nyerni, mert nagyon szépen tornázott. Az fel sem vetődött bennem, hogy ellene szurkoljak. Sokkal értékesebb így az én győzelmem is, mint ha azért nyertem volna, mert mindenki ront." A nagy visszatérő, Risztov Éva, bravuros maratoni úszásával lenyűgözött mindannyiunkat. Amikor pedig a dobogóra vezették a három érmes hölgyet, Éva kiugrott a sorból, és a közönséghez futva egy nagy magyar zászlót szerzett. Azt magára borítva ment fel a dobogó legmagasabb fokára, ahol könnyeivel küszködve hallgatta a magyar himnusz. Őszinte cselekedet volt és megható. Hitet és tartást adó üzenetét megértettük. De a többi aranyérmesünk, a rutinos Pars Krisztián és az evezőseink is kiválóan reprezentálták a hazai sportot.

Táti és mogyorósbányai gyerekek Balatonberényben

A táti III. Béla Általános Iskola sikeresen pályázott az Erzsébet-program keretében meghirdetett balatonberényi nyári táborozásra. Az iskolából 70 diák vett részt a táborban: június közepén a felsősök 30 fős-, majd két héttel később az alsós diákok 40 fős csoportja. A családi légkörben eltöltött balatoni nyaralást színes programok gazdagították.

A tábor első estéjére minden iskola bemutatkozó műsorral készült, melyet az ünnepélyes tábori zászló felvonása után adtak elő. A táti alsósok az iskola nemzetiségi táncsoportjával léptek fel, majd nagyon színvonalas bemutató előadást tartottak - projektoros kivetítőn képekkel szemléltetve - községükről. Ezt az összeállítást a mogyorósbányai Vachaja Fanni és Haladin Zsófi készítette.

A táborba az ország különböző pontjairól érkeztek gyerekek, többen a Nyírségből, akik közül sokan most látták először a Balatont. Ezen kívül érkeztek gyerekek Erdőkeresről, Domrádról, Csákánydoroszlóról, Nagyvarsányból, Kazincbarcikáról. Sokan kötöttek barátságot (a mi fiaink pl. focizás közben a varsányi diákokkal ismerkedtek meg), de diákszerelmek is kötődtek.

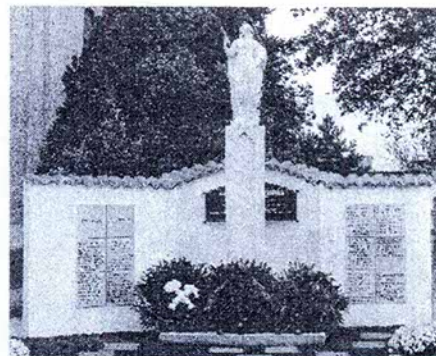
Az egyhetes pihenőt, - rendkívül kedvező áron -, jutalom gyanánt kapták az arra érdemes diákok: jó tanulmányi eredményükért, közösségi munkájukért, sport- és tanulmányi versenyeken elért eredményeikért. A gyermekek biztonságára az iskola tanárai vigyáztak.

Baumann Zsuzsanna, tanár

Megemlékezés

Az 1942. nyarán történt tokodi bányaszerencsétlenség áldozataira és minden megholt bányászra emlékeztek augusztus 5-én Tokodon, a bányász emlékműnél. Az egyházközség szervezésében megrendezett megemlékezésen fölidézték az egykori eseményeket, imádkoztak az elhunyt bányászokért, majd virágot helyeztek el a bányászok védőszentjét ábrázoló szent Borbála szobor tövében.

A 70 évvel ezelőtti bányaszerencsétlenségben 51-en veszítették életüket. Az elhunytak között túlnyomórészt tokodiak voltak, de két táti bányász is ott lelte halálát a fölrobbant Erzsébet-aknában.

*Ó szent Borbála, dicső menyasszony,
légy nekem mindig védőszentem.
Védő jószágoddal maradj mellettem,
és vidd Istenhez megtért lelkemet!*

Két hét a nyárból

Csodálkozva áll meg a gyanutlan járókelő a nyergesújfalui Szalézi Irinyi Középiskola előtt: hangos zene szól, zsibongó gyerekek serege népesíti be a tágas udvart.

Tanácsalán, hiszen már július van, rég vége a tanításnak, nem is beszélve arról, hogy a gyerekek zöme apróság, szemmel láthatóan az általános iskola valamelyik alsó tagozatába jár.

Vajon mi történik itt?

Semmi szokatlan, hiszen az intézmény már évek óta ott-hont ad a szaléziak nyári napközi oratóriumának. De nem csak a tágas tornatermet, a biztonságos, bekerített udvart és a sportpályákat nyitja meg a kicsik előtt. Az iskolában egész évben folyik azoknak a fiataloknak a képzése, akik a gyerekekkel foglalkoznak. Mert a gyerekekre itt lelkes fiatalok vigyáznak, akik maguk is szívesen szórakoznak, játszanak, kirándulnak együtt a táborozókkal, és mindezt önkéntes alapon, ingyen teszik. Nekik köszönhetően a tábor idén már közel 200 gyermeket fogadhatott. Erre az időre a munkába járó szülőknek, idős nagyszülőknek nem kellett aggódni, esetetük jó helyen voltak, és biztosan nem unatkoztak.

Aki már járt itt, az tudja, hogy a táborozók napjai mindig ki vannak töltve valami érdekessel, új élménnyel. Változatos programokkal, táncokkal, kirándulásokkal, műhely-foglalkozásokkal, strandolással és sok-sok játékkal.

A tábor vezetői szalézi szerzetesek, akik rendjük alapítója, Bosco Szent János nevelési módszere szerint maguk is folyamatosan a gyerekek között vannak. Minden gyereket szívesen látnak, nem feltétel a hittan tudás, csupán az, hogy a kezdő és záró imádságokat és a heti egy szentmisét a nem hívők is elfogadják, ne zavarják.

Sokan kérdezik: miért csak két hét? Hiszen a nyári oratórium nagy siker. Választ kapunk erre a kérdésre esténként, amikor a gyerekek távozását követő takarítás és a másnapi programok megbeszélése után végre hazamehetnek az animátorok – a gyerekek felügyeletét végző lelkes fiatalok is. Ennyit tudunk jó szívvel és szeretettel vállalni.

Lengyel Erzsébet, szalézi sajtóreferens

csoportválasztás az első napon

ismerkedés, beszélgetés

a záróbuli

Vannak bizonyos normák, melyekről nem lehet nem tudomást venni

Az Esztergomban élő Mészárosné Nagy Angélaival, gyógy-pedagógus-pszihopedagógussal, a budapesti szőlő utcai javítóintézet munkatársával beszélgetünk a közérköles kérdéseiről

Megdöbbenő, hogy mily sok a trágár beszéd az emberek között. Sokszor még csak indulat sincs abban, aki trágárkodik, egyszerűen csak teletűzdeli a beszédét nyomdafestéket nem tűrő szavakkal. Mi állhat ennek a hátterében?

• A felnőttek körében is sok a trágár beszéd, de engem az döbben meg, amikor a fiatalokat halom autóbussen, társaságban beszélni. Csak úgy ömlik a szájukból a trágárság, és csöppet sem zavartatják magukat a környezetük rosszállása miatt sem. És itt nem a nevelélennebbekre kell gondolni, hanem az átlagos fiatalokra, a „normál” középiskolásokról van szó.

Azt gondolom, hogy mindemögött az emberi kapcsolatok lazulása áll. A kölesönös tisztelet hiánya. A mostani tizenévesek nem kapták meg sem otthon, sem az iskolában azt a nevelést, amire szükség lenne. De sajnos, többé-kevésbé, ugyanez igaz a mostani szülőkre is, már az ő neveltetésük is hiányos volt.

A fiatalok nem fogadják el egymást, s ide kötődik az egymás

iránti agresszió, a csúnya beszéd, ami a verbális agresszió egyik formája. A verbális agresszióban, akárcsak a fizikai bántalmazásban, megmutatom, hogy én vagyok az erősebb, a jobb, és le tudom győzni a másikat. De talán mint ha divat is lenne a trágárkodás. Olyan generáció nőtt fel, mely szinte semmit sem tud a közösségi élet normáiról. Ebben ludas a 90-es évek reformpedagógiája is, melyben az egyént tették központi helyre, és a közösségi nevelés teljesen háttérbe szorult. A fő pedagógiai törekvésekkel szemben nem volt, aki kellő súllyal föl tudott volna lépni.

Mészárosné Nagy Angéla: *"El kell érni, hogy a fiatalokban kialakuljon egy világos kép arról, hogy mi is a bűn."*

Azok, akik nem adnak a tiszta beszédre, azt is mondhatnák, hogy ők egy sajátos szótár birtokában élnek meg a közösségi életet...

• De az, amiben ők élnek, nem közösség, hiszen nem érdekli őket semmi. Megkérdezik a másikat: „hogya vagy, mi újság?”, de egyáltalán nem érdekli őket. Ez az utóbbi 20 év hozadéka.

Az emberek nagy többsége valószínűleg úgy gondolja, hogy a mosdatlan beszéd végsősoron ártalmatlan dolog, - a jólétünk szempontjából nem oszt, nem szoroz. Vagyis, pl. a lopással ellentétben, az obszcén vagy slendrián szavaknak nincs semmi érzékelhető következménye a fizikai valóságra...

• Az erkölcs úgy alakult ki, hogy bizonyos normák beépültek a társadalom életébe. Az obszcén beszéd is úgy épült be az életünkbe, hogy az emberek elfogadják azt, nem mint pozitív erkölcsi értéket, hanem, mint a valóság részét. Elfogadják, annak ellenére, hogy tudják, nem jó az, amit elfogadnak. Visszamatat ez az emberi kapcsolatok minőségére.

És nem veszik észre, hogy a fizikai valóságunk is veszélyeztetve van a szellemi élet degradálódásával...

• Mit is várhatunk azoktól a gyerekektől, fiataloktól, akik nem érzékelik a kölcsönös tiszteletadás, és ezzel együtt a tiszta beszéd fontosságát? Nagyon könnyen elcsúszhatnak a kriminalitás irányába. Ha a társadalom szó nélkül elmegy afölött, hogy az emberek trágárul beszélnek, akkor

50 év múlva azt is elnézi majd, ha képen töröljük a másikat, mert nekünk éppen arra van kedvünk.

Társalgásainkban divat lett a tegeződés. Soha nem látott, idegen embereket egyből letegezzük. Jó ez vagy így, vagy mégsem jó ez így?

• Ez a jelenség is az emberi kapcsolatokban gyökerezik. A két világháború között és közvetlenül utána még a házastársi viszonyban is magázódtak. Az 50-es években kezdett általánossá válni az emberi kapcsolatokban a tegeződő forma. Talán terhükre volt már az embereknek a magázódás. Tény, hogy a tegeződés elterjedésének van pozitív hozadéka is, hiszen a tegeződésnek köszönhetően közvetlenebbek vagyunk, de egy nagy buktatót is látok ebben. A fiatalabbak már nem adják meg az idősebbeknek kijáró tiszteletet. Ma egy diák meg meri tenni azt, hogy csak úgy saját magától letegezi a tanárt. A tanár nem is tud ez ellen mit tenni. Vagy elengedi a füle mellett a sértést, vagy egy „ejnye-bejnyével” lép túl rajta. Nincsenek fegyelmező eszközök az iskolákban, mert a tanulói jogok dominálnak.

Kétségtől a legtöbbször ott van a jóra való törekvés, ennek ellenére igen gyakran megalkuszunk a rosszal. Kisebbségi családok, jóerkölcsbe ütköző cselekmények „tarkítják” az életünket. Persze tudjuk: gyengék vagyunk, és sokszor a körülmények hatására cselekszünk, - mégis megkérdem, hogyan látja ezt a problémát a szakember, annál is inkább, mivel korunk társadalma minden tekintetben maximalistának láttatja magát.

• Éppen tegnap nézegettem az anyagaimat, és egy statisztikai felmérés eredményeire bukkantam, mely megállapítja, hogy a társadalom 30-40 %-a követ el valamilyen „bűncselekményt”. Ebben benne vannak azok az esetek is, amelyek soha nem derülnek ki. Igen gyakori, hogy az emberek elvesznek valamit, ami nem az övéké, hamisan tanuskodnak, közlekedési szabálytalanságokat követnek el, mert önmagukkal szemben elnézőek.

Ugyanakkor, ha más követi el ugyanazt, amit ők követtek el, akkor rettentően jól vannak háborodva...

• Igen. Amit önmagunktól elfogadunk, a legtöbbször másoktól már nem.

Nem bűnbakkeresés van emögött? Rásütjük a másikra a bűnösség bélyegét, nyugtatgatva ezzel a saját háborgó lelkiismeretünket...

• Fáradtak, mentálisan lestrapáltak, bizonytalanok vagyunk. Innen következik az, hogy az egyéni bűnt kivetítjük. Jól leszűrjük a másikat, és megkönnyebbülünk a más baján. A gyülemelő feszültséget valahogy le kell vezetni. Ha ennek nem találjuk meg a pozitív formáját, akkor a negatívát fogjuk megtalálni. Egyébként, nem úgy látom, hogy az emberek maximalizmusra törekednének. Inkább a túlélésre. A saját környezetemben azt tapasztalom, hogy nem a minőségi munkára tesszük a hangsúlyt, hanem a „legyünk túl rajta” gondolat vezérel bennünket. Ne bántsanak, legyen meg a munkahelyem – ez a fontos. Csináljuk, csináljuk, de mégsem.

Jövőre bevezetik az etikaoktatást az iskolákban. Ön szerint mit várhatunk ettől a kezdeményezéstől?

• Az erkölcsi normákat nem feltétlenül csak tantárgyi keretben lehet közvetíteni. Ha olyan a tanár, akkor veszi a fáradságot, és a tananyaghoz kötődően szót ejt a normákról is. Én a gyere-

kekkel való foglalkozásaim során mindig odafigyelek, hogy egy-egy olvasmányomnak mi az erkölcsi mondanivalója. Az etika, mint tantárgy nem egy könnyű tantárgy. Kicsit tartózkodó vagyok ezzel kapcsolatban.

Igen ám, de azt - gondolom - ön is elismeri, hogy mindennek van egy elméleti alapja, amire épül, és amit ismerni kell, ahhoz, hogy megfelelő módon tudjunk cselekedni, vagy mondjuk így: legyen mit átültetni a gyakorlatba. A probléma igazából ezzel kapcsolatos. Az erkölcsi relativizmusba süllyedt társadalomnak el kell döntenie, mit tekintsen értéknek, és mit nem, mert a mostani gyakorlat már tarthatatlan. Az igaz, hogy különböző nézetek vannak arra vonatkozóan, hogy milyen értékrend lenne a kívánatos a társadalom számára, de véleményem szerint a nézetek ütköztetése nem árt, hiszen ez által is tisztázódik a kép. megtudjuk, ki mit vall, és mit szeretne. Aztán majd alakulnak a dolgok. Az emberekben van annyi erkölcsi érzék, hogy képesek lesznek megtalálni a legjobb formulát.

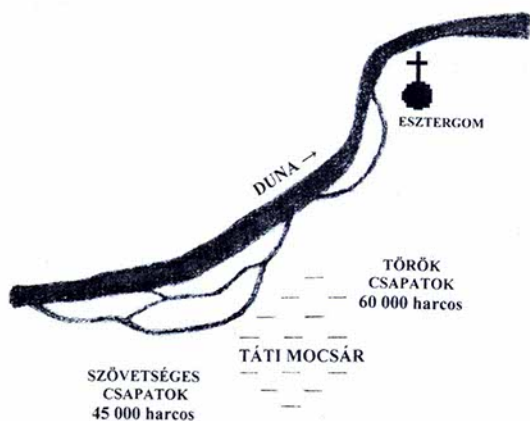
• Természetesen nem vitatom, hogy az etikaoktatás segítheti a fiatalok eligazodását. De ehhez hosszú idő kell. El kell érni, hogy a fiatalokban kialakuljon egy világos kép arról, hogy mi is a bűn. Hogy az a fiatal megértse, hogy amikor megszarolja az osztálytársát, és erőfölényével visszaélve ellopja az uzsonnáját, vagy pénzt kér, úgy hogy azt esze ágában sincs visszaadni, akkor bűnt követ el. Ma természetes, hogy ha valaki fizikailag erősebb, akkor bármit megtehet a másikkal. Ez azért van, mert egy materialista világban élünk.

Vannak bizonyos normák, melyekről nem lehet nem tudomást venni: a gyilkosság igenis bűn, a lopás úgyszintén, a hazugság is. Tulajdonképpen a Tízparancsolat mindazt tartalmazza, amit az embernek tudnia kell ahhoz, hogy az együttélés a társadalomban mindenki javára megvalósulhasson.

interjút készítette: Milinszki M.

A tati csata

Kevésbé ismert, hogy Tát egy igen jeles történelmi esemény színhelye. 1685 augusztusában itt ütközött meg a 45 000 harcosból álló keresztény sereg (németek, osztrákok és magyarok) a 60 000 fős török csapatokkal. A küzdelem Esztergom váráért folyt. A csatáról hiteles leírás maradt ránk, ebből idézünk.

A két tábornok az akkor még igen nagy kiterjedésű tati mocsár választotta el egymástól. Augusztus 15-én este, a mocsár nyugati oldalán táborozó, Lotharingiai Károly herceg vezette

szövetséges sereg, - hogy kicsalja a törököt védett állásaiból, - visszavonulást színlelt. A török vezérkar, abban a hiszemben, hogy az ellenség tábora mindösszesen 20 000 emberből áll, az éj leple alatt elindította a mocsáron való átkelést. Közben a herceg visszafordította csapatait, és háromezer lépésnyire a mocsártól hadrendbe állította.

Másnap reggel oly sűrű köd borult a tájra, hogy az ellenséges csapatok nem is láthatták egymást. Egy óra múlva azonban fölszállt a köd. A 30 000 lovasból és 12 000 gyalogosból álló török hadsereg, mely az éj folyamán átkelt a mocsáron, csak ekkor vette észre, hogy alig fél ágyúlövésnyi távolság választja el a szövetséges seregtől. A döntő pillanat tehát elérkezett.

A támadást a törökök kezdték. Ágyúikat azonnal megszólaltatták, de tüzeik rosszul céloztak, a lövedékek mind az ellenség háta mögött csaptak le. A szövetségesek tüzei oly higgadtan viszonyozták a tüzet, hogy minden lövésük talált. Ekkor a török lovasság vad „Allah” ordítások között egész erejével a szövetséges sereg jobb szárnyára vetette magát. E lovassági roham súlya egy pillanatra ugyan megingatta a jobb szárnyat, de Lotharingiai Károly, ki mindig a legfenyegetetebb pontokon foglalt állást, csakhamar rendbe szedte a megzavart csapatokat, s a maga részéről is oly erőteljesen viszonyozta a rohamot, hogy a török lovasságot sikerült visszavetnie. Ezen előzmények után Lotharingiai Károly az egész hadsereggel lassan előrenyomult. Kisvártatva az egész török had vad rendetlenségben futásnak indult, s a mocsáron át igyekezett menekülni. A szövetségesek a mocsáron keresztül is utánuk nyomultak, de csak a könnyű magyar lovasság vette üzőbe a futamodókat. A csata kimenetele szempontjából nem kis jelentősége volt, hogy kinek sikerül megszállnia a környező dombokat, mert aki a környéket uralta, oldaltámadást is intézhetett, - a Duna illetve a mocsár felé szorítva az ellenséget. A krónika szerint akkor mérték a döntő csapást a törökökre, amikor a Duna és a Strázsahegy felől sikerült őket oldalt támadni és a mocsárba szorítani. A török fővezér a mocsár innenső oldalán megpróbálta följújtani a harcot, de mivel seregének csak csekély részét tudta újból hadrendbe állítani, - folytonosan nyugtalanítva a magyar lovasság által, - végülis visszavonult Buda felé. A csata dél tájban ért véget. Csakis a szövetséges csapatok nagy kimerültsége mentette meg a szerteszét futott török hadakat a végromlástól. A török fővezér, Sejtán Ibrahim, a vereség büntetéséül már Nándorfehérvárt megkapta a szultán által küldött selyemzsínórt, mellyel önmagát kellene megfojtania.

Csincsádok - a tati mocsár maradványa.
Nagy csata színhelye.

Az augusztus 16-án, Szent István király napján aratott fényes győzelem aránylag kevés áldozatba került, mert a szövetség-

ges seregből alig 100 ember veszett el vagy sebesült meg, míg a törökök csak halottakban 1500 embert, foglyokban további 200-at vesztek.

Harmadnapra a táti győzelem után Érsekújvárt is sikerült visszafoglalni a szövetséges csapatoknak, s ezzel a párkányi járás területe is teljesen felszabadult a török járom alól. E kettős diadalt leírhatatlan öröm és lelkesedés érzetével fogadta a keresztény Európa. A nagyobb városokban - pl. Róma, Velence, Nápoly, Köln, Bonn, Brüsszel, Düsseldorf, Hamburg - hálaadó istentisztelettel egybekötött ünnepélyeket rendeztek, s az összes harangok zúgása mellett örömmel lóttak ágyúikkal, emlékérmeket vertek. Esztergom sok vértől ázott földjén a táti csata hozta meg a döntő győzelmet a törökök felett, azután, hogy Bécsnél sikerült visszafordítani a mozlim hadakat. Ezután a törökök, hanyatló hatalmi erejük tudatában, már inkább csak a védelemre szorítkoztak.

Az események további sora: 1686. szept. 2-án felszabadult Buda, 1688-ban Nándorfehérvár (Belgrád), majd 1697-ben Savoyai Jenő fényes győzelmet aratott Zentánál. Az 1699-es karlócai béke után már csak a Temes vidéke maradt a töröké.

Illő lenne emlékművet állítani Táton a valamikori győzelmes csata tiszteletére.

forrás: Kátai Ferenc: Tát története

Mit ünnepünk augusztus 15-én?

Augusztus 15-én ünnepeljük Szűz Mária, Jézus Anyja mennybevételét. Már az első keresztény századoktól élt a hívek körében az a meggyőződés, hogy anyjának nemcsak lelkét, hanem testét is az örök boldogságba emelte Egyszülött Fia. Dogmaként (hitigazsággént) viszont csak 1950 óta jelenti ki az Egyház, hogy Szűz Mária testével lelkével fölvetetett a mennyi dicsőségbe, miután bevégezte földi életének pályáját. Ez azt is jelenti, hogy Jézuson kívül, Mária az egyetlen, akinek testét – földi életét követően - nem érte romlás. Jézus föltámadása és mennybemenetele után, Mária mennybevétele minden föltámadást váró teremtmény számára további bátorító példa.

Különös, de talán mégsem véletlen egybeesés, hogy éppen augusztus 15-én, többszáz évvel a dogma kihirdetése előtt, 1038-ban, a halála közeledtét érző Szent István királyunk összehívta az ország nagyjait és előkelőségeit és jelenlétükben, beleegyezésükkel följánlotta a szent koronát és azzal együtt egész Magyarországot a Szűzanyának. Ez a cselekedet államaktus volt, a följánlás értelmében Szűz Mária közjogi értelemben vált Magyarország örökös királynőjévé. Más országok és népek esetében ehhez hasonlót a történelem nem ismer. Voltak följánlások másutt is, de azoknak nem volt közjogi jelentősége.

A világegyház rögtön a mennybevétel ünnepét követő napon, augusztus 16-án emlékezik meg Szent Istvánról, Magyarország első - apostoli - királyáról.

a szent korona

A Bibliáról - 2.rész

Szentírásnak is mondjuk ezt a könyvet, s azért szent, mert Isten tanítását tartalmazza. A Biblia szó a görög biblosz-ból származik, ami arra utal, hogy az Ókorban a papirusznád rostjaiból készített, durva felületű lapra írták, másolták a szent szövegeket, kézzel. A lapot egy téstanyújtó fához hasonló fára tekerték, így az írás is védve volt és könnyebben lehetett tárolni. Ez a papirusztekercs. Az ószövetségi zsidó nép körében papirusztekercsen nemigen voltak használatban másféle szövegek, csak a szent szövegek, így a biblosz (=papír/usz/) azonos volt a szent szöveggel. Egy tekercs egy könyvet tartalmazott, s ezt az elnevezést a mai Bibliákon belül is megtartják (Királyok könyve, Izaiás próféta könyve, Szent Máté evangéliumának könyve stb.).

Az Ószövetség időszakának, amely - kerekén mondva - a Krisztus előtti 2000 év, a Biblia ószövetségi része felel meg; újszövetségi része Jézus Krisztusról és az általa alapított Keresztény Egyház első lépéseiről szól. Jézus nevezte az általa indított időszakot Újszövetségnek /olvasható ez a Máté, vagy a Márk, vagy a Lukács szerinti evangélium utolsó fejezetében/. A két időszak, ill. a Biblia e két része úgy viszonyul egymáshoz, mint a fa gyökere lombjához; az Ószövetség fölvezetése Isten kinyilatkoztatásában az Újszövetségnek; a gyümölcsöt a fa lombjáról kaphatjuk, de a fa gyökere is szükséges hozzá.

Isten kinyilatkoztatását (= az ember számára való megnyilatkozását) üdvösségtörténetnek nevezzük. Az üdvösségtörténet Ábrahám meghívásával kezdődött és Jézus Krisztussal zárult, azaz Jézusban az isteni megnyilatkozás teljességét kaptuk.

Ábrahám családja növekedett a zsidó néppé, amely mindig Isten választottjának tudta magát. A származást és a néphez tartozást a férfi származása határozta meg (példa: József Dávid nemzetségéből származott. Elment tehát a júdeai Betlehembe, hogy összejárja feleségével, Máriával együtt... /Mária származását az Írás nem említi/ - Lukács evangélium 2. fejezet). A házasság által a zsidók körébe bekerült nem-zsidó nők felvették a zsidó vallási szokásokat és gyermekeik a választott nép tagjai lettek (lásd az ószövetségi Rut könyvét). A választott /zsidó/ nép történetét foglalja magában az Ószövetség 45 könyve, Ábrahámotól Jézusig.

Az Ószövetség 45 könyvét tartalmilag a következő négy csoportra osztották: 1) prófétai visszatekintés, 2) történeti könyvek, 3) bölcsességi könyvek, 4) prófétai könyvek.

A prófétai visszatekintés a Biblia 1. könyvének 1-12 fejezete; a világ teremtését, az ember teremtését, Káin és Ábel történetét, a vízőönt és a bábéli torony építését tartalmazza. Azért vették ezeket külön csoportba, mert nem történeti események, nem értelmezendők szó szerint. Érdemes azonban megjegyezni, hogy az itt megrajzolt emberkép nagyon megegyezik a 21. századi természettudományos emberképpel, ami ezen iratcsoport Isten általi sugalmazottságát fényesen igazolja. A történeti könyvekhez mintegy 20 könyv tartozik, amelyek a választott nép életének eseményeit írják le; a történelmük Ábrahámval kezdődik. A bölcsességi könyvek /7 könyv tartozik ide/ többnyire a költészet nyelven dicsérik Istent; elmondanak örömet és bánatot, firkézik a világ és az élet titkait, tanítanak és nevelnek, beléjük szüremkedik a Messiásról szóló jövendölés prófétai hangja is /pl. zsoltárok/. A 18 prófétai könyv a próféták írásait tartalmazza, akik Isten kiválasztott emberei voltak; sugalmazást kaptak Istentől, a szentírókhoz hasonlóan. Megfedték a népet, ha rossz útra tért, de vigasztalták is, ha bajban volt. Az Üdvözítő /=Messiás = Krisztus/ eljövételéről jövendöltek.

Sugalmazás. Isten sug az embernek. Nem az iskolai tiltott segítségnyújtás módjára, hanem szentül és szabályosan. Szándékát, gondolatait kiválasztottjainak gondolatai közé vegyíti, amelyek-

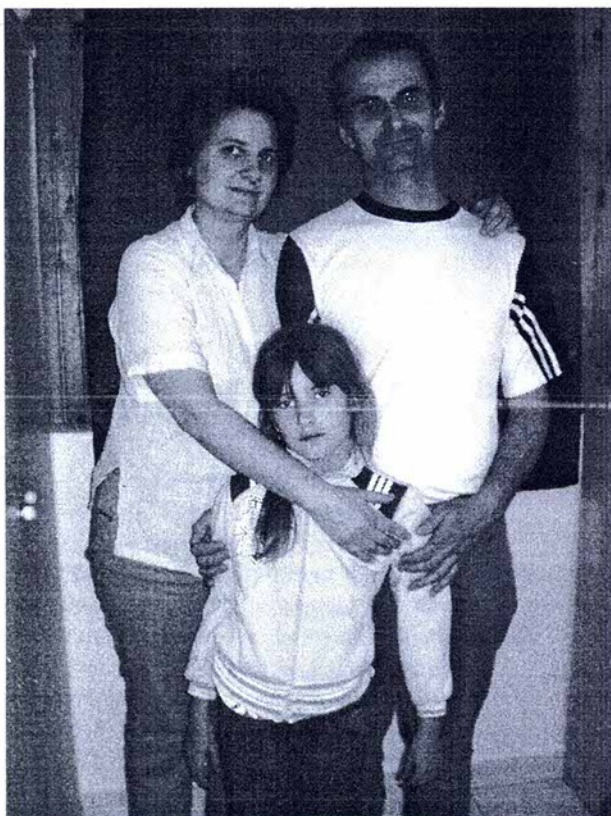
kel a kiválasztottak azonosulnak, de tudják, hogy Isten áll a háttérben. A sugalmazott emberek leírták Isten által átítot mondanivalójukat. Ezekben az írásokban kettős szerzőség van: Isten és ember. Az író csak egy: az ember. (Egy példa: A természetkutató Molnár Gábor szerencsétlenség folytán hirtelen megvakult. Élményei könyv alakban megjelentek, de nem ő írta, hanem diktálta valakinek. Az író ez a valaki, de a szerző Molnár Gábor.)

A szentírók egyike sem akart bibliát írni. Leírták, amire késztetésük volt. Eredeti kézírataik nem maradtak meg, másolatokban élt tovább tartalmuk. Azonos témával kapcsolatban több szöveg keletkezett, különösen az Újszövetség idején. Ezeket az Egyház kiválogatta és a megtartott iratok együttese lett a Biblia /Szentírás/. folytatjuk

Kardos Mihály, plébános, 2012. május

A legfontosabb, hogy minden lélegzetvételünk ima legyen

Horváth Sándor és felesége, Melinda, Táton élnek, húsz éve házasságban. Két gyermekük van, Bálint és Jázmin. Az édesapa főügyész az esztergomi ügyészségen, az édesanya gyermekorvos. Velük beszélgettünk hitről, családról.

*édesanya és édesapa a kisebbik gyermekkel
(a báty éppen táborozáson van a cserkészekkel)*

Amikor összeházasodtatok, hogyan képzelte el a közös jövőt? Mennyiben sikerült megvalósítani az elképzeléseiteket?

Sándor: Nagycsaládban gondolkodtunk, ami nem valósult meg, mert jelenleg két gyermekünk van. Tegyük hozzá, hogy pozitív példák álltak előttünk. Volt is, van is olyan baráti család, ahol öt gyerek van. Ezek a gyerekek, amikor

mi egyetemisták voltunk, aprók voltak, és mi sokat vigyáztunk rájuk. A család szegény tisztességben élt, és él ma is.

Fontosnak tartottuk, hogy házastársakként, szeretetben, egymás mellett egy egész életen át kitartsunk. A gyermekeket keresztény szellemiségben neveljük. Megtanítjuk őket az értékekre. Ez egyelőre sikerült is. Azt próbáltuk elérni, hogy legyen kapaszkodójuk, gyökerük, mert e nélkül a világ sodrásában elveszhetnek.

Mikor találkoztatok az istenhittel?

Sándor: Amikor az általános iskolában 8. osztályos voltam, az anyai nagymamámtól kaptam egy református Bibliát. A Biblia végén szép térképek voltak. A történelem, mint tantárgy mindig is érdekelt. Úgy tekintettem erre a Bibliára, mint a történelemkutatás egyik forrására. De ekkor még nem voltam megkeresztelkedve.

Egyetemistaként kezdtem jobban keresni, mi az élet értelme, mi a végső célunk. Egy egyetemen, mint ahova én is jártam, általában nagy a szellemi pezsgés. Különböző vallások vannak jelen. A kínálat tehát nagy volt. Akkor már csak az volt a kérdés, hogy melyik a hiteles a vallási felekezetek közül.

Amikor Melindával megismerkedtem, akkor már ismertem a katolikus egyházat. Közvetlenül a megkeresztelkedésem előtt fölütöttem a Bibliát, és azt olvastam, hogy aki hisz, és megkeresztelkedik, az üdvözüli. Akkor ezt nagyon személyesnek éreztem.

Melinda: A szüleim már nagyon kicsi koromban megkeresztelkedtek. Mindig jártam templomba, de személyes keresésem az Isten felé tinédzser koromban kezdődött. Segítséget adott a ferences szerzetesek által fenntartott hittanközösség. Majd egyetemista koromban domonkos szerzetesek hittanközösségébe kerültem. Egy idő után Sanyival együtt jártunk az összejövetelekre.

Sándor: Debrecenben van a Szent István templom. Egy este barátokkal elmentünk az ott szolgáló lelki atyához. Öten voltunk. Mint kiderült, az atya előző nap megálmolta, hogy öt szál rózsát hullt az égből, és ezt arra vonatkoztatta, hogy éppen öten mentünk oda hozzá. Amikor meglátott minket Melindával, ahogy odatérdelünk az oltárhoz, azt mondta a barátainknak (akitől ezt később megtudtuk), hogy ezek, - mármint mi -, együtt fognak maradni. Közel húsz éve házasságban vagyunk már.

Hogyan élitek meg az istenhitet a családban?

Melinda: A családdal együtt rendszeresen járunk szentmisére. Járunk együtt közösségbe. Közös ebédkor együtt imádkozunk, és próbálunk egymással szeretettel viselkedni. Két évvel ezelőtt együtt elmentünk Medugorjeba zarándoklatra.

Sándor: A mi családjunk életében nem a formalizált odafordulás dominál. A legfontosabb, hogy minden lélegzetvételünk ima legyen, odafordulás Istenhez.

Mit jelent számotokra a gyereknevelés?

Sándor: Felelősséget az iránt, hogy amiről fentebb beszélünk, azok meg is valósuljanak. A gyerek önálló személyiség. Nem plüssállat, akit csak ki kell mosni, porszívózni, és akit arébb lehet rakni dísz tárgyként. Amikor az első gyermekünk megszületett, akkor meg kellett tapasztalunk – de gondolom ezzel minden fiatal házaspár így van –, hogy az első nevelő a családban az újszülött csecsemő, akihez elsőként a szülőknek kell alkalmazkodniuk. Ahogy nő fel a gyermek, növekszik méretben és bölcsességben, úgy neki is meg kell tanulnia, hogy egyre inkább alkalmazkodnia kell a családtagokhoz, korosztá-

lya közösségének tagjaihoz, és a társadalom tagjaihoz. A nevelés részben az erre való rávezetést jelenti.

Melinda: Felelősséget amiatt, is, hogy a gyermekek a mi tükörképünk is. Azt viszik tovább a „puttonyukban”, amit születésüktől kisgyermekkorukban látnak tőlünk. A környezetükben levő nehézségekkel a szerint tudnak megbirkózni, hogy mi van a „puttonyban”.

Aggodalmat jelent a gyermeknevelés, hogy elég jó szülők tudunk-e lenni, és hogy a gyerekek hogyan tudnak boldogulni egészségben és bölcsességben, valamint megtalálják-e mindig az Istent.

Sok örömet jelent, hogy amit adunk nekik, szeretetet, azt visszakapjuk.

A társadalmi életben nem jelent nehézséget megvallani a hiteteket?

Sándor: Könnyű a helyzetem, mert jogász vagyok, és foglalkozásom alapja az igazság kutatása. Szakmai kritérium, hogy csak igazságos döntést hozhatunk. Ennél fogva általában lelkiismereti konfliktust a foglalkozásom nem okoz. Munkatársaim ugyanilyen helyzetben vannak, ezért közösen dolgozunk a társadalmi igazságosság megvalósításáért. Ezzel együtt több munkatársammal együtt az evilági igazságon kívül az első legfőbb természetfeletti Bíróban is hiszünk. Ennek köszönhetően kiélezett munkahelyi konfliktusok nincsenek.

Egyébként véleményem szerint alig van különbség a templomba járó és a templomba nem járó ember között abból a szempontból, hogy minden ember gyarló és esendő. Egy nagyon fontos különbség azért mégis van. Az pedig az, hogy a templomba járó belátja és tudatosítja, hogy ő gyarló és esendő, amin az Egyház nyújtotta szentségek által megerősödve igyekszik változtatni. A templomba nem járó emberek, ha tudnak is jók lenni, illetve megjavulni, az Egyház nyújtotta eszközök híján vannak.

Melinda: Nekem részben nagyon könnyű a helyzetem, részben nagyon nehéz. Mint gyermek háziorvos, egy segítőszakmában dolgozom. Ezért könnyű megélni, hogy mindenkit próbáljak segíteni. Nem hivatkozom kereszténységemmel, de időnként rá szoktak kérdezni a szülők: „Ugye maga keresztény, Doktor?” Ilyenkor nem tagadom.

Nagyon szeretem a szakmámat, ezért viszonylag könnyű segíteni, ellátni a sok gyermeket, lelkiismerettel és tisztességgel. Amennyiben a családok rákérdeznek bizonyos alternatív gyógy módokra, amelyek szellemisége nem egyeztethető össze a kereszténységgel (mágia, kézzel, táltosok, fehér boszorkányok), mint orvos a realitásból elindulva, mint keresztény ember a hitemből kiindulva, és a hitemet segítségül hívva és megvallva, igyekszem lebeszélni őket arról, hogy ilyen „gyógy módok” felé forduljanak.

Nehézséget okoz, hogy nagyon sok emberrel van kapcsolat, akiket megpróbálok elfogadni, és azzal a módszerrel gyógyítani őket, melyet ők is elfogadnak. Bármilyen jól is próbálok a hivatásomat művelni, sok rosszindulatú emberrel, sok kritikával és pletykával találkozom nap mint nap, a magam személyével kapcsolatban is. Ilyenkor nagyon nehéz kereszténynek lenni.

"És végül megvettem neki..."

- valljuk be szemlesütve, midőn egy újabb teljesen felesleges kacattal visszik haza a kicsit. Ismerjük, ugye? Galád gyerek-csalogató standocska, épp a bejáráshoz kipakolt vásárfia, s már indul is a huzavona, könyörgés. Most kéne következetesnek lenni, zseniális pedagógiai csavarral kiegyensúlyozni a helyzetből, most kéne kibírní, elviselni, nevelni... De a gyerekek KELL, mégpedig most azonnal és csakis ez, már volt magyarázat, elrágcsálás, netán hangfelemelés is aztán már csak a legyintés, és megvettük.

A helyzet középpontjában ezúttal nem a gyerekek állnak, hanem mi, felnőttek. A gyerek ilyen: meglát valami vonzót, kíváncsiságot, hát szeretné. Lehetőleg rögtön. A mi feladatunk és lehetőségünk, hogy a vágyait, cselekedeteit terelgessük. Akkor is, ha ő – érthető módon – ennek ellenáll. Ám magunkba kell néznünk, ha ez az ellenállás bennünk rendre rémületet kelt, ha képtelenek vagyunk irányt szabni, kereteket és korlátokat teremteni a gyermek körül. Mit tehetünk, hogy jobban boldoguljunk e helyzetben?

1. Gondolkozzunk, mielőtt döntünk! Pontosan miért nem akarjuk megvenni az adott holmit? Káros? Felesleges? Vagy mert olyan akaratosan követeli? Bármelyik lehet elfogadható indok, de fontos, hogy tudatában legyünk, és képviselni tudjuk a gyerek felé is.

2. Legyünk hitelesek a magyarázatokban. Ne monadjuk, hogy nincs pénzünk, ha egyébként volna – mondjuk inkább úgy, ahogy van: most nem akarunk erre pénzt szánni, vagy nem tartjuk helyesnek, hogy mindent azonnal megvegyünk.

3. Ne ijedjünk meg a visszakozás lehetőségétől: a következetesség nem az egyszer kimondott szó visszavonhatatlansága, hanem az értékek melletti kitartás. Ha a párbeszédben fény derül rá, hogy mégis vállalható a másik döntés, merjünk visszalépni – nagyon fontosat tanítunk ezzel is!

4. És végül: ne engedjük ki a kezünk közül a helyzetet, mert ezzel egyedül hagyjuk a gyermeket a csatatéren (bár látszólag ő győz, valójában sem a saját vágyait, sem a helyzetben megbúvó értékeket-korlátokat nem értette meg jobban)! Ne hagyjuk rá erőtlennül, amit akar: hozzunk döntést, így vagy úgy – ez is példa. Bárhogy döntünk is, magyarázzuk meg, hogy számára is érthető, követhető legyen a folyamat.

Az óvodás-kisiskolás gyermek számára a szülő modell. Döntéseivel, az élet különféle helyzeteiben való eligazodásával, magyarázataival is példát ad. Ne hagyjuk ki a lehetőséget: vonjuk be már az egész kicsiket is a folyamatba, ahogy az értékek mentén építjük, járjuk az életünk útját! Így tanul ő is eligazodni a rengeteg szempont között.

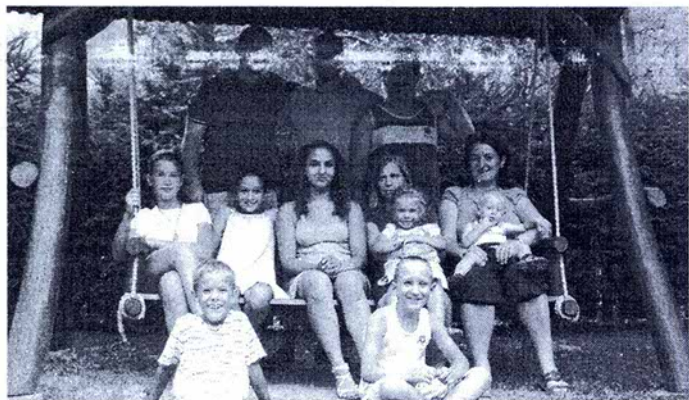
Külföldön, és mégsem

Ha valaki külföldön szeretne nyaralni, nem kell föltétlenül a mediterránra gondolni. Vannak a közelünkben is szép helyek, látnivalók. A környező országokban is lehet érdekes túrákat tenni, és magyarokkal is találkozhatunk, erősítve a magyar-magyar összetartozást. Az alábbiakban két élménybeszámolót olvashatnak, melyekben határon túli magyarok lakta területeken tett látogatásukról írnak a szerzők.

Szívós Péter, Tát:

Erdélyi barangolásunk - 1. rész

Régóta terveztük már, hogy ellátogatunk a Nagy-Magyarország egyik legszebb és legvadregényesebb vidékére, a jelenleg Romániához tartozó Erdélybe. Három családban külön-külön érett meg a gondolat, hogy meg kell ismernie ezt a vidéket felnőttek, gyerekek egyaránt. Az útleírásokból, az onnét származó és az oda ellátogató ismerősök-barátok elbeszéléseiből kaptunk kedvet arra, hogy felkeressük ezt a helyet, és saját szemünkkel tapasztaljuk meg annak szépségeit, éljük át az ott élők legendásan híres vendégszeretetét. Közös beszélgetéseink során határoztuk el, hogy ezt a nagy utat együtt tesszük meg.

A kirándulás résztvevői

Egy vasárnapi esős hajnalon vágtunk neki a nagy útnak. A gyerekek miatt döntöttünk így, akik az indulás izgalmai után hamar álomba merültek, és az út nagyobbik részét alvással töltötték. Rövid debreceni pihenő után reggel 9 órakor értünk a határra. Már az átlépés is eltért a megszokott menettől. Az okmányaink alapos vizsgálata és a személyazonosságunk ellenőrzése a régi KGST időkben megélt határellenőrzést idézte fel. Bevallom elszoktunk már ettől. Sokkal kényelmesebb és sokkal jobb érzés csak „átgúrnunk” egy idegen ország részét képező, de színmagyar földre. Az első város, amit érintettünk Nagyvárád volt. Az elhanyagolt szocreál házak tömegében előfordul egy-egy régi épület, amely még emlékeztetheti az idelátogatót ennek a városnak a régi szépségére. Falvak sokaságán utaztunk át, míg a célunkhoz értünk. Ezekben, melyek régen Magyarországhoz tartoztak, rengeteg román zászló lengett a templomokon, közintézményeken illetve csak úgy, két villanyoszlop közé kihúzva. A magyarságtudat leromlásának egyik eszköze lehet ez, nagy gondot is fordítanak rá odaát – sajnos. Megérkezésünk előtt kaptunk egy kis ízelítőt az igazi Erdélyből, a székelyek hazájából. Serpentinek hegyi utakon, gyönyörű erdők közepében, csodálatosan szép, de szegény falvakon vezetett az utunk. Szállásunk a zetelaki víztározó közelében volt egy kulcsos házban, azaz vendéglátók nélkül.

Másnap nekivágtunk az ismeretlen táj felfedezésének: Gyergyószentmiklóson keresztül megcéloltuk székelyföld talán leghíresebb látnivalóit, a Gyilkos-tavat és a Békás-szorost. A tóhoz

felvezető út önmagában, az élénk tárló látvány miatt is egy élmény volt. De sokkal izgalmasabbá tette az autózást az, hogy a serpentin egy részét elmosta az eső és helyenként egy sávra szűkült az út, amely mellett több száz méter mély szakadéka nyílt így még közelebbi - veszélyes, de pazar látványt nyújtó - kilátás. A szorost először gyalog próbáltuk meg bejárni, majd amikor ráeszméltünk annak igazi méreteire, autóval mentünk végig rajta. A kis pihenő alatt, amit az Oltár-kő lábánál töltöttünk el, a csúcsot díszítő keresztet nézve gondoltam végig, hogy néhány évvel ezelőtt azon a sziklán még egy ötágú csillag „díszelgett” hirdelve az eszméket és azt, hogy ki az úr ezen a vidéken. A szikla alatti patak Wass Albert sorait juttatta eszembe: „A víz szalad, a kő marad, a kő marad.”. Visszafelé a Gyilkos-tó körüli séta már az aznapi élmények megosztásával telt, amit a Basa fogadóban folytattunk. Ajánlom mindenkinek, aki erre a környékre látogat, térjen be a Gyergyófalun található Basa fogadóba. Itt megismerkedhet Székelyföld hagyományos ízeivel, a híres csorba levesekkel. Az igazi székely vendégszeretettől is ízelítőt kaptunk a helyi szokásoknak megfelelően berendezett étteremben.

/folytatás a következő lapszámban/

Kovács Aranka, 10. osztályos tanuló:

Szerbiában jártunk

Július végén egy kisebb busszal Szerbiába utaztunk. Szerdai napon, reggel 9-kor indultunk, majd kb három óra utazás után értünk a határra, ahol könnyedén átjutottunk. A szállásunk Kishegyesen volt, ahová kb délután 4 órakor érkezünk meg. Nagy-nagy szeretettel és fatányéros vacsorával fogadtak bennünket a háziak. Este a faluban sétálva felelevenítődtek bennünk régi szokásaink, ugyanis az idősök még késő este is a házak előtt ülve beszélgettek, a gyerekek pedig az utcán játszottak. Köszönésben még a gyerekeket sem tudtuk megelőzni. Jó érzés volt tudni, hogy magyar háznál illetve családnál alhattunk, így nem volt túl idegen a környezet. Másnap reggel 9 órakor indultunk el Óbecsére, ahol egy ottani magyar egyetemista lány vezetett körbe a városon. Sok szép templomot láttunk. Az egyik templomban egy szerzetes nővér fogadott bennünket és sokat mesélt. Hosszú tiszaparti séta után alkalmunk volt megnézni a tiszai duzzasztót. Óbecse után Törökbecsét jártuk be egy helybéli magyar házaspár vezetésével. Nagy vendégszeretettel fogadtak bennünket és megmutatták az arcsi romtemplomot. Pénteken reggel indultunk Temerinbe, ahol meg voltunk hívva a falunapra. Részt vettünk a szentmisén, melyen Czako Gábor magyarországi író, publicista is ott volt. Megható élmény volt külföldön magyar nyelvű szentmisén részt venni. A felolvasás is nagyon szép volt, gyönyörű ruhákban vonultak az emberek. Szombaton Matuska Márton publicista vezetésével bejártuk Újvidéket és Péterváradot. Az újvidéki temetőben megkoszorúztuk az 1944-es vérengzések magyar áldozatainak emlékhelyét. Sok érdekes történetet mesélt nekünk az idegenvezetőnk, melyek nálunk, talán azért, mert mi a hazánkban maradhattunk, feledésbe merültek. Másnap reggel 8 órakor indultunk haza, miután búcsút vettünk vendéglátóinktól. A határon ismét sikeresen átértünk. Schmidt Margit néni újabb jó ötletére megálltunk Ópusztaszeren, ahol megnéztük a Feszty-körképet, és egy kis séta után elindultunk a hazavezető úton. Este 8 óra körül érkezünk Tatra. Diákszemmel jó volt látni polgármestereinket és felnőtteinket kiszakadva a hosszú hétköznapi gondjai közül.